

**INGLIZ TILI DARSLARIDA KOMMUNIKATIV YONDASHUV VA
VAZIFAGA ASOSLANGAN TA'LIM METODIKASI**

Islomova Munira Otabekjon qizi

“Kinderland of Asia” xususiy maktabi ingliz tili o'qituvchisi

E-mail: islomovamunira744@gmail.com

Annotatsiya. Maqolada ingliz tili darslarida kommunikativ yondashuv va vazifaga asoslangan ta'lim metodikasining nazariy asoslari hamda amaliy qo'llanilishi tahlil qilinadi. Yondashuvning to'rt tamoyili — nutqiy vazifaning birlamchiligi, ma'noga yo'naltirilganlik, axborot tafovuti va o'quvchi mustaqilligi — ko'rib chiqiladi, topshiriqni mashqdan ajratuvchi beshta mezon belgilanadi va vazifaga asoslangan darsning uch bosqichli tuzilishi tavsiflanadi. Topshiriq murakkabligini boshqarish, til yordami tizimi va natijani baholash mezonlari ko'rsatib beriladi. Yondashuvning cheklovlari tahlil qilinib, maktab sharoiti uchun aralash model tavsiya etiladi.

Kalit so'zlar: kommunikativ yondashuv, vazifaga asoslangan ta'lim, nutqiy vazifa, axborot tafovuti, topshiriq, kommunikativ kompetensiya, shaklga e'tibor, o'quvchi mustaqilligi, baholash mezonlari, aralash model.

**КОММУНИКАТИВНЫЙ ПОДХОД И МЕТОДИКА ОБУЧЕНИЯ НА
ОСНОВЕ ЗАДАНИЙ НА УРОКАХ АНГЛИЙСКОГО ЯЗЫКА**

Исломова Мунира Отабекжон кизи

учитель английского языка частной школы “Kinderland of Asia”

E-mail: islomovamunira744@gmail.com

Аннотация. В статье анализируются теоретические основы и практическое применение коммуникативного подхода и методики обучения на основе заданий на уроках английского языка. Рассматриваются четыре принципа подхода — первичность речевой задачи, ориентация на смысл, информационное неравенство и самостоятельность учащегося, — определяются пять критериев, отличающих задание от упражнения, и описывается трёхэтапная структура урока. Показаны способы управления сложностью задания, система языковой поддержки и критерии оценивания результата. Проанализированы ограничения подхода и для школьных условий рекомендована смешанная модель.

Ключевые слова: коммуникативный подход, обучение на основе заданий, речевая задача, информационное неравенство, задание, коммуникативная компетенция, внимание к форме, самостоятельность учащегося, критерии оценивания, смешанная модель.

THE COMMUNICATIVE APPROACH AND TASK-BASED LANGUAGE TEACHING IN THE ENGLISH LESSON

Islomova Munira Otabekjon qizi

English teacher, “Kinderland of Asia” private school, Uzbekistan

E-mail: islomovamunira744@gmail.com

Abstract. *The article analyses the theoretical foundations and the practical application of the communicative approach and of task-based language teaching in the English lesson. Four principles of the approach are examined — the primacy of the communicative task, the orientation towards meaning, the information gap and learner autonomy; five criteria distinguishing a task from an exercise are established; and the three-stage structure of a task-based lesson is described. Ways of managing task complexity, the system of language support and the criteria for assessing the outcome are set out. The limitations of the approach are analysed and a blended model is recommended for school conditions.*

Keywords: *communicative approach, task-based language teaching, communicative task, information gap, task, communicative competence, focus on form, learner autonomy, assessment criteria, blended model.*

KIRISH

Chet til o'qitish metodikasining yigirmanchi asr ikkinchi yarmidagi rivojlanishi grammatika va tarjimaga asoslangan an'anaviy tizimdan nutqiy muloqotga yo'naltirilgan tizimga o'tish bilan tavsiflanadi. Bu o'tishning nazariy asosi til bilimi bilan til qobiliyati o'rtasidagi farqni belgilashdan iborat bo'ldi: o'quvchi grammatik qoidalarni mukammal bilishi, lekin real muloqot vaziyatida ulardan foydalana olmasligi mumkin ekani aniqlandi. Shu asosda kommunikativ kompetensiya tushunchasi shakllandi, unga ko'ra til bilimi til qobiliyatining faqat bir tarkibiy qismi bo'lib, unga vaziyatga mos so'z tanlash, suhbatni boshqarish va muloqotdagi uzilishlarni bartaraf etish ko'nikmalari ham kiradi [1].

Kommunikativ yondashuvning amaliy davomi sifatida vazifaga asoslangan ta'lim modeli shakllandi. Uning mohiyati shundaki, o'quv jarayonining markaziy birligi til qoidasi emas, balki o'quvchi til yordamida bajaradigan aniq vazifa hisoblanadi: yo'nalish so'rash, jadval to'ldirish, farqlarni topish, kelishuvga erishish. Bunda til birligi o'z-o'zidan maqsad bo'lmay, vazifani bajarish vositasiga aylanadi, va o'quvchi qaysi so'z yoki tuzilmani ishlatishni o'zi tanlaydi. Bu esa mashqdan tubdan farq qiladi, chunki mashqda javob oldindan ma'lum va yagona, topshiriqda esa natijaga turli yo'llar bilan erishish mumkin [2].

Mazkur maqolaning maqsadi kommunikativ yondashuv va vazifaga asoslangan ta'lim metodikasining nazariy asoslarini tizimlashtirish hamda ularni maktab sharoitida qo'llash bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqishdan iborat. Vazifalari: kommunikativ yondashuvning asosiy tamoyillarini aniqlash; topshiriqni mashqdan ajratuvchi mezonlarni belgilash; vazifaga asoslangan darsning bosqichlarini tavsiflash; topshiriq murakkabligini boshqarish va natijani baholash usullarini ko'rsatish; yondashuvning cheklovlarini tahlil qilish. Material sifatida metodik adabiyot va o'rta hamda yuqori sinflardagi dars kuzatuvlari olindi.

ASOSIY QISM

Kommunikativ yondashuvning nazariy o'zagini to'rt tamoyil tashkil etadi. Birinchisi — nutqiy vazifaning birlamchiligi: dars til hodisasidan emas, o'quvchi hal qilishi kerak bo'lgan muloqot vazifasidan boshlanadi. Ikkinchisi — ma'noga yo'naltirilganlik: o'quvchining diqqati gap tuzilishiga emas, uzatilayotgan mazmunga qaratiladi, shakl esa mazmunga xizmat qiladi. Uchinchisi — axborot tafovuti: agar suhbatdoshlar bir xil ma'lumotga ega bo'lsa, muloqot uchun sabab

yo‘qoladi, shu bois topshiriq ishtirokchilar o‘rtasida ma’lumot farqi bo‘ladigan qilib tuziladi. To‘rtinchisi — o‘quvchi mustaqilligi: o‘quvchi til vositasini o‘zi tanlaydi, o‘qituvchi esa tayyor namuna bermaydi, balki zarur bo‘lganda yordam beradi [3].

Topshiriqni mashqdan ajratish amaliy jihatdan eng muhim masaladir, chunki ko‘pincha odatdagi mashq topshiriq deb ataladi. Beshta mezon farqni aniq ko‘rsatadi. Birinchidan, topshiriqda diqqat ma’noga qaratiladi, mashqda esa shaklga. Ikkinchidan, topshiriqda til birligi tanlovi o‘quvchiga qoldiriladi, mashqda esa oldindan belgilangan. Uchinchidan, topshiriq real hayotdagi faoliyat bilan bog‘lanadi, mashq esa faqat sinf ichida ma’noga ega. To‘rtinchidan, topshiriqning aniq va til bilan bog‘liq bo‘lmagan natijasi bo‘ladi: to‘ldirilgan jadval, tanlangan variant, tuzilgan reja. Beshinchidan, topshiriq muvaffaqiyati til to‘g‘riligi bilan emas, natijaga erishilgan-erishilmagani bilan baholanadi [4].

Vazifaga asoslangan dars uch bosqichdan iborat bo‘ladi. Topshiriqdan oldingi bosqichda o‘qituvchi mavzuni kiritadi, zarur so‘zlarni faollashtiradi, topshiriq shartini tushuntiradi va, agar zarur bo‘lsa, namuna bajarilishini ko‘rsatadi; bu bosqich odatda darsning to‘rtidan bir qismini egallaydi. Topshiriq bosqichida o‘quvchilar juftlik yoki kichik guruhlarda ishlaydi, o‘qituvchi esa aralashmaydi, faqat kuzatadi va xatolarni qayd etib boradi. Topshiriqdan keyingi bosqichda guruhlar natijani taqdim etadi, so‘ngra o‘qituvchi kuzatuv davomida to‘plangan til materialini umumlashtiradi — bu yerda takrorlangan xatolar tahlil qilinadi va aniq shakl ustida ishlanadi [5].

Uchinchi bosqichning ahamiyati alohida ta'kidlanishi kerak, chunki aynan shu bosqich vazifaga asoslangan ta'limni tartibsiz suhbatdan ajratib turadi. Kommunikativ yondashuvga qarshi ko'tariladigan asosiy e'tiroz — o'quvchi erkin gapiradi, lekin xatolari tuzatilmaydi va natijada xato shakllar mustahkamlanib qoladi degan fikrdir. Bu e'tiroz shaklga e'tibor bosqichi tashlab yuborilgan hollarda o'rinli. Metodikada shakl ustida ishlashning ikki turi farqlanadi: oldindan rejalashtirilgan, ya'ni darsdan oldin belgilangan grammatik mavzuga bag'ishlangan ish, va reaktiv, ya'ni topshiriq davomida yuzaga chiqqan xatolarga javoban tashkil etilgan ish. Ikkinchi turi samaraliroq, chunki u o'quvchi uchun ayni paytda dolzarb bo'lgan muammoni hal qiladi [6].

Topshiriqning murakkabligini boshqarish o'qituvchi ixtiyoridagi asosiy metodik vositadir, chunki bir xil topshiriq turli tayyorgarlik darajasidagi sinflar uchun moslashtirilishi mumkin. Murakkablikni oshiruvchi omillar quyidagilar: ma'lumot hajmining kattaligi, tayyorgarlik uchun vaqtning yo'qligi, mavhum mazmun, ishtirokchilar sonining ko'pligi va yakuniy mahsulotga qo'yiladigan talablarning yuqoriligi. Bularning har biri alohida boshqariladi. Masalan, bir xil topshiriq kuchsizroq guruh uchun tayyorgarlik vaqti berish va tayyor iboralar ro'yxatini taqdim etish orqali soddalashtiriladi; kuchli guruh uchun esa tayyorgarlik olib tashlanadi va natijaga qo'shimcha talab qo'yiladi, masalan, tanlovni asoslash majburiyati kiritiladi.

Baholash masalasi vazifaga asoslangan ta'limda alohida yechim talab qiladi, chunki an'anaviy xato sanashga asoslangan baholash bu yerda ishlamaydi. Amaliyotda to'rt mezonli tizim qulay: vazifaning bajarilishi, ya'ni natijaga

erishildimi; nutqning ravonligi, ya'ni fikr uzluksiz ifodalandimi; til vositalarining xilma-xilligi; va til to'g'riligi. Muhimi, birinchi mezon eng katta ulushga ega bo'lishi kerak, aks holda o'quvchi xato qilishdan qo'rqib, oddiy tuzilmalar bilan cheklanadi va topshiriqning maqsadi buziladi. Baholash mezonlari o'quvchilarga oldindan e'lon qilinishi shart, chunki nimaga qarab baholanishini bilgan o'quvchi o'z nutqini shunga muvofiq rejalashtiradi [7].

Kommunikativ yondashuvning cheklovlari ham mavjud va ularni hisobga olmaslik amaliyotda muvaffaqiyatsizlikka olib keladi. Birinchi cheklov dastlabki bosqichga tegishli: til bazasi juda kichik bo'lgan boshlang'ich darajadagi o'quvchi erkin topshiriqni bajara olmaydi, chunki tanlash uchun vosita yo'q. Bu bosqichda nazorat qilinadigan mashqlar ulushi ko'proq bo'lishi, topshiriqlar esa juda tor doirada berilishi kerak. Ikkinchi cheklov sinf hajmiga bog'liq: yigirma besh-o'ttiz nafarli sinfda juftlikdagi ishni kuzatib borish qiyin, va nazoratsiz qolgan guruhlar tez orada ona tiliga o'tadi. Uchinchi cheklov imtihon tizimi bilan bog'liq: agar yakuniy nazorat asosan grammatik test shaklida bo'lsa, kommunikativ mashg'ulotlar o'quvchi tomonidan ikkinchi darajali deb baholanadi [8].

Bu cheklovlardan kelib chiqib, amaliyotda sof kommunikativ model emas, aralash model qo'llanilishi maqsadga muvofiq. Aralash modelda dars ikki qismga bo'linadi: birinchi qismda til shakli ustida nazorat qilinadigan ish olib boriladi — yangi tuzilma kiritiladi, namuna asosida mashq qilinadi, talaffuz va yozuv ustida ishlanadi; ikkinchi qismda esa o'zlashtirilgan material topshiriq orqali erkin nutqqa chiqariladi. Bunday taqsimot ikkala yondashuvning kuchli tomonlarini saqlaydi: o'quvchi aniq til bilimini oladi va ayni paytda uni qo'llash tajribasini orttiradi.

Boshlang'ich darajada birinchi qismning ulushi katta bo'ladi, daraja o'sgani sari nisbat ikkinchi qism foydasiga o'zgaradi.

Nihoyat, o'qituvchining rolini qayta belgilash masalasi. Vazifaga asoslangan darsda o'qituvchi axborot manbai bo'lishdan to'xtaydi va uchta yangi vazifani bajaradi: topshiriqni loyihalovchi, jarayonni kuzatuvchi va qayta aloqa beruvchi. Bu rollarning uchinchisi eng ko'p tayyorgarlik talab qiladi, chunki kuzatuv davomida qayd etilgan xatolardan qaysi biri umumiy tahlilga chiqarilishini tanlash zarur: barcha xatoni ko'rib chiqish vaqt jihatidan imkonsiz va o'quvchini ruhan tushkunlikka soladi. Amaliy mezon quyidagicha: takrorlanuvchi va tushunishga xalaqit beradigan xatolar tahlil qilinadi, tasodifiy va mazmunga ta'sir qilmaydigan xatolar esa qoldiriladi [9].

Topshiriqlarni tanlash va ketma-ketlikda joylashtirish masalasi vazifaga asoslangan ta'limning amaliy jihatdan eng murakkab qismidir. Bir darsda bajarilgan alohida topshiriq o'z-o'zidan tizim hosil qilmaydi; topshiriqlar bir-biri bilan bog'langan zanjir shaklida rejalashtirilishi kerak. Metodikada topshiriqlar ketma-ketligini qurishning ikki tamoyili qo'llaniladi. Birinchisi — mazmuniy tamoyil: topshiriqlar bir mavzu doirasida joylashtiriladi va har bir keyingisi oldingisining natijasidan foydalanadi, masalan, avval ma'lumot to'planadi, keyin u taqqoslanadi, so'ngra uning asosida qaror qabul qilinadi. Ikkinchisi — murakkablik tamoyili: topshiriqlar til jihatidan sodda tuzilmalardan murakkabroqlariga qarab tartiblanadi. Amalda ikkala tamoyilni birlashtirish samarali natija beradi, chunki bunda o'quvchi bir mavzu ichida qolgan holda til jihatidan bosqichma-bosqich rivojlanadi.

Guruh tarkibini shakllantirish topshiriqning muvaffaqiyatiga bevosita ta'sir qiladi va bu masalada bir necha amaliy qoida shakllangan. Bir xil darajadagi o'quvchilardan tuzilgan guruh tezroq ishlaydi, lekin kuchsizroq guruh ko'pincha topshiriqni oxirigacha yetkaza olmaydi. Turli darajadagi o'quvchilardan tuzilgan guruhda esa kuchli o'quvchi butun ishni o'z zimmasiga oladi va qolganlar kuzatuvchiga aylanadi. Ikkala chetlanishning oldini olish uchun rol taqsimoti qo'llaniladi: guruhda yozib boruvchi, vaqtni kuzatuvchi, taqdim etuvchi va savol beruvchi rollari belgilanadi va ular har topshiriqda almashtiriladi. Rol taqsimoti nafaqat ishni tenglashtiradi, balki har bir o'quvchining nutqiy faolligini ta'minlaydi, chunki har bir rol o'ziga xos til vositalarini talab qiladi.

Nihoyat, uy vazifasining vazifaga asoslangan modeldagi o'rni haqida. An'anaviy tizimda uy vazifasi darsda o'tilgan qoidani mustahkamlovchi mashqdan iborat bo'ladi. Vazifaga asoslangan modelda esa uy vazifasi ikki turdagi funktsiyani bajarishi mumkin: darsdagi topshiriqqa tayyorgarlik yoki uning davomi. Tayyorgarlik turida o'quvchi keyingi darsdagi topshiriq uchun ma'lumot to'playdi, so'z izlaydi yoki qisqa reja tuzadi; bu topshiriq bosqichida vaqtni tejaydi va kuchsizroq o'quvchilarga tenglashish imkonini beradi. Davom turida esa o'quvchi darsda og'zaki bajargan ishini yozma shaklda qayta ifodalaydi, bu esa og'zaki nutqda yuzaga chiqqan til materialini mustahkamlaydi. Ikkala turi ham oddiy mashqdan samaraliroq, chunki ular dars bilan mazmunan bog'langan [10].

Kommunikativ topshiriqlarni sinfda muvaffaqiyatli o'tkazish uchun til yordami tizimini oldindan tayyorlash zarur. Bu yordam uch darajada bo'lishi mumkin. Birinchi daraja — leksik yordam: topshiriq uchun zarur so'zlar ro'yxati

doskaga yoki kartochkaga chiqariladi. Ikkinchi daraja — tuzilmaviy yordam: o'quvchilar foydalanadigan gap qoliqlari beriladi, masalan, taklif kiritish, rozilik va e'tiroz bildirish iboralari. Uchinchi daraja — namunaviy suhbat: qisqa dialog namunasi tinglanadi yoki o'qiladi. Yordam darajasi o'quvchilarning tayyorgarligiga qarab tanlanadi va, muhimi, vaqt o'tishi bilan bosqichma-bosqich olib tashlanadi. Doimiy ravishda uchinchi darajadagi yordam bilan ishlaydigan sinf mustaqil nutq ko'nikmasini shakllantirmaydi, chunki o'quvchi har safar tayyor namunani takrorlash bilan cheklanadi.

Kommunikativ yondashuvning natijasini o'lchash masalasi ham alohida e'tiborga loyiq. Grammatik test kommunikativ ko'nikmani o'lchamaydi, shu bois yondashuvning samaradorligini baholash uchun boshqa vositalar kerak bo'ladi. Amalda uchta oddiy o'lchov qulay. Birinchisi — topshiriqni bajarish vaqti: bir xil turdagi topshiriqni bajarishga ketadigan vaqtning qisqarishi ravonlikning o'sishini ko'rsatadi. Ikkinchisi — ona tiliga murojaat chastotasi: guruh ishida ona tilida aytilgan gaplar sonining kamayishi til vositalarining yetarli bo'lib borayotganidan dalolat beradi. Uchinchisi — o'quvchi nutqidagi turli tuzilmalar soni, ya'ni u bir xil qolipni takrorlaydimi yoki turli vositalardan foydalanadimi. Bu o'lchovlarning uchalasi ham murakkab asbob talab qilmaydi va oddiy kuzatuv orqali qayd etiladi.

O'qituvchining kuzatuv daftari vazifaga asoslangan darsda alohida vosita hisoblanadi va uni yuritish tartibi oldindan o'ylab qo'yilishi kerak. Topshiriq bosqichida o'qituvchi guruhlar orasida yurib, eshitgan gaplaridan uch turini qayd etadi: takrorlanuvchi xatolar, o'quvchi ifodalay olmagan fikrlar va muvaffaqiyatli qo'llangan tuzilmalar. Uchinchi turi ko'pincha e'tibordan chetda qoladi, holbuki

yakuniy muhokamada muvaffaqiyatli namunani sinfga eshittirish xatolarni tahlil qilishdan kam samara bermaydi va ayni paytda o'quvchida ijobiy taassurot qoldiradi. Ikkinchi turi esa keyingi darsning mazmunini belgilaydi: o'quvchilar ifodalay olmagan fikrlar aynan ular ehtiyoj sezgan til vositalarini ko'rsatadi, va bu ehtiyoj darslikdagi ketma-ketlikdan ko'ra ishonchliroq mezon hisoblanadi.

Vazifaga asoslangan ta'limni joriy etishda o'quvchilarning dastlabki qarshiligi ko'p uchraydigan hodisa bo'lib, uni oldindan hisobga olish kerak. An'anaviy darsga o'rgangan o'quvchi topshiriq bosqichida o'qituvchidan aniq ko'rsatma kutadi va uni olmagach, ishni noto'g'ri bajarayotgandek his qiladi. Bu holat, ayniqsa, yuqori sinflarda va imtihonga tayyorlanayotgan guruhlarda kuchli namoyon bo'ladi. Qarshilikni yengishning ikki yo'li mavjud. Birinchisi — yondashuvning mantiqini ochiq tushuntirish: nima uchun javob oldindan berilmasligi va bu qanday natija berishini o'quvchiga aytish. Ikkinchisi — bosqichma-bosqich o'tish: dastlab qisqa va nazorat qilinadigan topshiriqlardan boshlanadi, ularning erkinlik darajasi asta-sekin oshiriladi. Ikkala chora birgalikda qo'llanilganda, odatda bir necha hafta ichida qarshilik yo'qoladi.

Nihoyat, o'qituvchining o'z tayyorgarligi masalasi. Vazifaga asoslangan dars an'anaviy darsga qaraganda ko'proq oldindan tayyorgarlik talab qiladi, lekin tayyorgarlik boshqa turdagi bo'ladi. An'anaviy darsda o'qituvchi tushuntirish matnini va mashqlar ketma-ketligini tayyorlaydi; vazifaga asoslangan darsda esa topshiriq shartini, guruh tarkibini, til yordamini va kutilayotgan qiyinchiliklar ro'yxatini tayyorlash zarur. Oxirgi jihat ko'pincha e'tibordan chetda qoladi, holbuki o'quvchilar duch keladigan qiyinchiliklarni oldindan taxmin qilish

topshiriq bosqichida tez va aniq yordam berish imkonini beradi. Tajribali o'qituvchida bunday taxminlar avtomatik shakllanadi, boshlovchi uchun esa ularni yozib qo'yish foydali odat hisoblanadi.

XULOSA

Kommunikativ yondashuv va uning amaliy davomi bo'lgan vazifaga asoslangan ta'lim modeli chet til o'qitishning markaziy birligini o'zgartiradi: til qoidasi o'rniga o'quvchi til yordamida bajaradigan vazifa qo'yiladi. Yondashuvning nazariy o'zagini to'rt tamoyil tashkil etadi — nutqiy vazifaning birlamchiligi, ma'noga yo'naltirilganlik, axborot tafovuti va o'quvchi mustaqilligi. Topshiriqni oddiy mashqdan beshta mezon ajratadi, ularning eng muhimi til birligi tanlovining o'quvchiga qoldirilishi va natijaning til bilan bog'liq bo'lmagan shaklda ifodalanishidir.

Vazifaga asoslangan darsning uch bosqichli tuzilishida uchinchi bosqich hal qiluvchi ahamiyatga ega. Aynan shakl ustida ishlash bosqichi kommunikativ darsni tartibsiz suhbatdan ajratadi va xato shakllarning mustahkamlanib qolishi haqidagi asosiy e'tirozga javob beradi. Topshiriq davomida yuzaga chiqqan xatolarga javoban tashkil etilgan reaktiv ish oldindan rejalashtirilganidan samaraliroq, chunki u o'quvchi uchun ayni paytda dolzarb muammoni hal qiladi. Baholash to'rt mezon bo'yicha olib borilishi va vazifaning bajarilishi eng katta ulushga ega bo'lishi lozim.

Yondashuvning uchta jiddiy cheklovi mavjud: boshlang'ich darajada til bazasining yetishmasligi, katta sinflarda nazoratning qiyinlashuvi va imtihon talablari bilan nomuvofiqlik. Shu sababli maktab sharoitida sof kommunikativ

model emas, aralash model tavsiya etiladi, unda darsning bir qismi til shakli ustida nazorat qilinadigan ishga, qolgan qismi esa topshiriq orqali erkin nutqqa ajratiladi. Bu nisbat o'quvchining darajasiga qarab o'zgaradi va daraja o'sgani sari topshiriqlar foydasiga siljiydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. 3rd ed. – Cambridge: Cambridge University Press, 2014. – 410 p.
2. Nunan D. Task-Based Language Teaching. – Cambridge: Cambridge University Press, 2004. – 222 p.
3. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. 5th ed. – Harlow: Pearson Education, 2015. – 446 p.
4. Ellis R. Task-based Language Learning and Teaching. – Oxford: Oxford University Press, 2003. – 387 p.
5. Willis J. A Framework for Task-Based Learning. – Harlow: Longman, 1996. – 183 p.
6. Long M. H. Second Language Acquisition and Task-Based Language Teaching. – Oxford: Wiley-Blackwell, 2015. – 462 p.
7. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment. Companion Volume. – Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2020. – 278 p.

8. Ur P. A Course in English Language Teaching. 2nd ed. – Cambridge: Cambridge University Press, 2012. – 336 p.
9. Scrivener J. Learning Teaching: The Essential Guide to English Language Teaching. 3rd ed. – Oxford: Macmillan Education, 2011. – 416 p.
10. Jalolov J. J. Chet til o'qitish metodikasi. – Toshkent: O'qituvchi, 2012. – 432 b.